

Lang. Code : **07**

इस पुस्तिका में 20 पृष्ठ हैं ।
This booklet contains 20 pages.

TAJ 19-II

प्रश्न-पत्र II / PAPER II

कन्नड़ भाषा परिशिष्ट

Kannada Language Supplement

भाग IV & V / PART IV & V

परीक्षा पुस्तिका संकेत
Test Booklet Code

परीक्षा पुस्तिका संख्या
Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए ।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें ।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.

कन्नड़ में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें । / For instructions in Kannada see Page 2 of this Booklet.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) कन्नड़ भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं ।	1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in KANNADA language, but NOT BOTH .
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से ।	2. Candidates are required to answer Part I, and Part II OR III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं । भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं ।	3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें ।	4. Use Black/Blue Ball Point Pen only for writing particulars on this page / marking responses in the Answer Sheet.
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है W । यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है । अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ ।	5. The CODE for this Language Booklet is W . Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है : भाग-IV : भाषा-I (कन्नड़) (प्र. 91 से प्र. 120) भाग-V : भाषा-II (कन्नड़) (प्र. 121 से प्र. 150)	6. This Test Booklet has two Parts, IV and V, consisting of 60 Objective Type Questions, each carrying 1 mark : Part-IV : Language I - (Kannada) (Q. 91 to Q. 120) Part-V : Language II - (Kannada) (Q. 121 to Q. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं । इस परीक्षा पुस्तिका में केवल कन्नड़ भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं । यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) कन्नड़ के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए । जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए ।	7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Kannada language have been given. In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Kannada, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो ।	8. Candidates are required to attempt questions in Part -V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें ।	9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें । अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें । उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है ।	10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) _____

Roll Number : in figures

: (शब्दों में) _____

: in words

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____ निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature :

Invigilator's Signature :

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent _____

W

(2)

Kannada-II

Lang. Code : 07

TAJ 19-II

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ ಸಂಕೇತ

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆ 20 ಪುಟಗಳನ್ನು
ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ II
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಪೂರಕ
ಭಾಗ IV & V

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆಯುವಂತೆ ಹೇಳುವವರೆಗೆ ಯಾರೂ ತೆರೆಯಬಾರದು.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಹಿಂದಿನ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು (ಪುಟ 19 & 20) ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು:

1. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಪೂರಕ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಭಾಗ IV (ಭಾಷೆ I) ಅಥವಾ ಭಾಗ V (ಭಾಷೆ II) ನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಲು ಆಯ್ಕೆಕೊಂಡ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎರಡನ್ನೂ ಅಲ್ಲ.
2. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಭಾಗ I ಮತ್ತು II ಅಥವಾ III ನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಿಂದ ಭಾಗ IV ಮತ್ತು V ರ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಾವು ಆಯ್ಕೆಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.
3. ಭಾಗ IV ಭಾಗ V ರ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇತರ ಪೂರಕ ಭಾಷೆಯ ಪುಸ್ತಿಕೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕೇಳಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.
4. ಈ ಪುಟದಲ್ಲಿ ವಿವರ ಬರೆಯಲು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತು ಮಾಡಲು ಕೇವಲ ಕಪ್ಪು / ನೀಲಿ ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ.
5. ಈ ಭಾಷಾ ಪುಸ್ತಿಕೆಯ ಸಂಕೇತ W ಆಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟ-2 ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿರುವ ಸಂಕೇತದೊಡನೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದನ್ನೂ ಸುನಿಶ್ಚಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವೆರಡೂ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಕರೆಗೆ ತಕ್ಷಣ ಮನವಿ ಮಾಡಿರಿ.
6. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ IV ಮತ್ತು V, ಇದರಲ್ಲಿ 60 ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ 1 ಅಂಕ :
ಭಾಗ IV : ಭಾಷಾ-I (ಕನ್ನಡ) (ಪ್ರಶ್ನೆ 91 ರಿಂದ 120)
ಭಾಗ V : ಭಾಷಾ-II (ಕನ್ನಡ) (ಪ್ರಶ್ನೆ 121 ರಿಂದ 150)
7. ಭಾಗ IV ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ I ಕ್ಯಾಗಿ 30 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಗ V ರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆ II ಕ್ಯಾಗಿ 30 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಾಷೆ I ಮತ್ತು/ಅಥವಾ II ರಲ್ಲಿ ನೀವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆಗಳು - ಕನ್ನಡ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇದ್ದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಆ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನವಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ನೀವು ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಭಾಷೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.
8. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಭಾಗ V (ಭಾಷೆ II) ಕ್ಯಾಗಿ, ಭಾಷೆ I (ಭಾಗ IV) ರಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲದೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
9. ಕಚ್ಚಾ ಕೆಲಸ/ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು.
10. ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೇವಲ (OMR) ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮೂದಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಮೂದಿಸಿ. ಉತ್ತರ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ (Whitener) ಉಪಯೋಗ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು (ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ) _____

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ : (ಅಂಕಗಳಲ್ಲಿ) _____

: (ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ) _____

ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರ (ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ) _____

ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯ ಸಹಿ _____

ನಿರೀಕ್ಷಕರ ಸಹಿ _____

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent : _____

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆ-I ಎಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ
ಮಾತ್ರ ಭಾಗ-IV ರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ 91 - 120)
ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

Candidates should attempt the questions
from **Part-IV (Q.No. 91-120)**, if they have
opted **KANNADA** as **Language-I** only.

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆ-I ಎಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಗ-IV ರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ 91 - 120) ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ದೇಶನ : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲೇಖನ ಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ, ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ (ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 91 - 99) ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಕಗ್ಗದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ನೆನಪಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಅವರನ್ನು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದ ಕವಿಯೆಂದೇ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಗ್ಗದ ಕವಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತನೆಂದೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ತಮ್ಮನ್ನು ಪತ್ರಕರ್ತನೆಂದೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಾವೊಬ್ಬ ಆಗಂತುಕ ಎಂದು ತಾವೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನೀವು ಯಾವುದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮೊದಲು ತಾನು ಪತ್ರಕರ್ತ ಅನಂತರ ಸಾಹಿತಿ ಎಂದು ಯಾವುದೇ ಮುಜುಗರವಿಲ್ಲದೇ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಆಲಿಸಿದಾಗ ಅದು ಸಾಹಿತಿಗಳಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯೆನಿಸಿದರೆ ಪತ್ರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತಲ್ಲವೇ ?

ಅಂದ ಹಾಗೆ ಅವರ ಪತ್ರಿಕಾ ಜೀವನ ದರ್ಶನದ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅನೇಕ ಕುತೂಹಲಕರ ಸಂಗತಿಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವರ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನಮಗೆ ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಜೇಮ್ಸ್ ಅಗಸ್ಟಸ್ ಹಿಕ್ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಪ್ರಜೆಯಾದರೂ ಭಾರತೀಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಅಸ್ಥಿವಾರ ಇಟ್ಟ ಪ್ರಾತಃಸ್ಫುರಣೀಯ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿ. ಅಂದಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ದಮನಕಾರಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದ

ನೀತಿವಂತನಿವನು. ಬಾಯಿ ನಿಂತರೆ ಮೂಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡುವೆ ಎಂದು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಎದೆಗುಂದದೇ ಪೆನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸತ್ಯವನ್ನು ಜಾಲಾಡಿ ಗೆದ್ದವನು ! ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹರಿಕಾರ ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯ್, ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯದ ಮೂಲಕವೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಕಿಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಅವರು, ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಪತ್ರಿಕಾ ಧರ್ಮದ ಅನುಷ್ಠಾನ ನೋಡಿದರೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಅದೇ ನಿಲುವು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪತ್ರಕರ್ತ ಡಾ. ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪನವರದ್ದು. ಎಂಥ ಸಂಕಷ್ಟ ಎದುರಾದರೂ ತಮ್ಮ ತತ್ವವೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತತ್ವವೆಂದು ಸಾರಿ ಅದನ್ನು ಶಾಶ್ವತೀಕರಣಗೊಳಿಸಿ ಇಂದಿಗೂ ಅದರ ಪ್ರಖರತೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಮುಕ್ಕಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ದ್ವೈತ ತಾರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದವರು.

1843 ರ ಜುಲೈ 1 ರಂದು ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು, ಪತ್ರಕರ್ತರೂ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕಾ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅಜರಾಮರ-ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ತಿ.ತಾ.ಶರ್ಮಾ, ನಂಜನಗೂಡು ತಿರುಮಲಾಂಬಾ, ಆರ್.ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ, ಟಿ.ಎಸ್.ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು, ಮೊಹರೆ ಹಣಮಂತ-ರಾಯರು ಮೊದಲಾದವರ ಹೆಸರು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರೆಲ್ಲರ ಬೆಳಕಿನ ಪ್ರಖರತೆಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೆರಗನ್ನು ನೀಡಿ ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಂತವರೆಂದರೆ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಅವರೇ.

91. 'ಪ್ರಾತಃ ಸ್ಮರಣೀಯ' ಅಂದರೆ :

- (1) ಗೌರವಕ್ಕೆ ಅರ್ಹ.
- (2) ಪ್ರೀತಿಸಲು ಅರ್ಹ.
- (3) ಯಾವಾಗಲೂ ಗೌರವಿಸಬೇಕಾದವರು.
- (4) ದಿನವೂ ಮುಂಜಾನೆ ನೆನಪಿಸಿ-ಕೊಳ್ಳುವಂಥವರು.

92. ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯ್ ಅವರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ?

- (1) ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಸ್ಥಾಪಕ.
- (2) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದವರು.
- (3) ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದವರು.
- (4) ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಆಪ್ತಶಿಷ್ಯರು .

93. ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ ಪತ್ರಿಕೆ :

- (1) ಪ್ರಜಾವಾಣಿ.
- (2) ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ.
- (3) ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ.
- (4) ಕನ್ನಡ ಪ್ರಭ.

94. 'ನಿರ್ಭೀತ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧ ಪದ :

- (1) ಅಭೀತ.
- (2) ಭೀತ.
- (3) ಸಭೀತ.
- (4) ಸರ್ಭೀತ.

95. 'ಅಚ್ಚರಿ' ಪದದ ತತ್ಸಮ :

- (1) ಆಶ್ಚರ್ಯ.
- (2) ಆಚರ್ಯ.
- (3) ಅಷ್ಟರ್ಯ.
- (4) ಆಚುರ್ಯ.

96. 'ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ' ಎಂದರೆ :

- (1) ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು.
- (2) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
- (3) ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಕ್ಕು.
- (4) ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದು.

97. ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ 'ಧ್ರುವತಾರೆ' ಪದದ ಅರ್ಥ :

- (1) ಧ್ರುವ ನಕ್ಷತ್ರ.
- (2) ಬೆಳಗುವ ನಕ್ಷತ್ರ.
- (3) ದೂರದ ನಕ್ಷತ್ರ.
- (4) ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊಳೆಯುವ.

98. ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾದ 'ಕಗ್ಗ'ವು ಏನು ?

- (1) ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬರಹ.
- (2) ನೀತಿ ಹೇಳುವ ಪದ್ಯಗಳ ಕೃತಿ.
- (3) ಕೆಟ್ಟ ಹಾಡುಗಳ ಸಂಗ್ರಹ.
- (4) ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹ.

99. ಭಾರತದ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮದ ಪಿತಾಮಹ :

- (1) ಜೇಮ್ಸ್ ಹಿಕ್.
- (2) ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.
- (3) ಟಿ.ಎಸ್. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.
- (4) ತಿ.ತಾ. ಶರ್ಮರು.

ನಿರ್ದೇಶನ : ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 100 - 105) ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ ತಾವರೆಯ ಹೊಸಕೆಂಪು,
ತಾವರೆಯ ಹೊಸ ಅರಳ ಹೊಳೆವ ಕೆಂಪು,
ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಹುಡುಗಿ ಕೊಳಲ ಮೆಲುನುಡಿಯಿಂಪು,
ಕೊಳಲು ಮೋಹಿಸಿ ನುಡಿವ ಗಾನದಿಂಪು.

ಬೆಳೆಬೆಳೆಯುತ್ತೆಷ್ಟೆ ಬಿನ್ನಾಣ, ಎಲೆ ಚೆಲುವೆ,
ಮುಳುಗಿದೆನು ಅಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರೇಮದೊಳಗೆ,
ಬತ್ತವು ಕಡಲುಗಳು ಮುಂದಾಗಿ, ಎಲೆ ಚೆಲುವೆ,
ಬತ್ತಲಾರದು ತೊಟ್ಟು ಪ್ರೇಮದೊಳಗೆ.

100. 'ಕೊಳ ಮೆಲುನುಡಿಯಿಂಪು' - ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ

ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿರುವ ಅಲಂಕಾರ :

- (1) ಉಪಮೆ.
- (2) ರೂಪಕ.
- (3) ಸಾದೃಶ್ಯ.
- (4) ಅರ್ಥಾಂತರ.

101. 'ಗಾನದಿಂಪು' ಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ.

- (1) ಗಾನದ + ಇಂಪು.
- (2) ಗಾನ + ಇದ + ಇಂಪು.
- (3) ಗಾನ + ದಿಂಪು.
- (4) ಗಾನದಿಂ + ಪು.

102. 'ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೆಷ್ಟೆ ಬಿನ್ನಾಣ !' - ಈ ವಾಕ್ಯದ ಅರ್ಥವ್ಯಾಪ್ತಿ ಏನು ?

- (1) ಪೈರು ಬೆಳೆಯುತ್ತ ತೂಗಿ ಬಿನ್ನಾಣ ತೋರುವುದು.
- (2) ಹುಡುಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬಿನ್ನಾಣ ತೋರುವುದು.
- (3) ಹದಿಹರೆಯ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಒದಗಿದ ಚೆಲುವಿನ ಬಗೆಗಿನ ಉದ್ಗಾರ.
- (4) ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ವೈಯಾರ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ.

103. ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ ?

- (1) ತಾವರೆ.
- (2) ಕೊಳಲು.
- (3) ಕಡಲು.
- (4) ತಾವರೆಯ ಕೆಂಪಾದ ಬಣ್ಣ.

104. ಬತ್ತದೆ ಇರುವಂಥದ್ದು ಯಾವುದು ?

- (1) ಪ್ರೇಮ.
- (2) ಪ್ರೇಮಜಲ.
- (3) ಕಡಲು.
- (4) ದುಃಖದ ಕಣ್ಣೀರು.

105. ಕವನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

- (1) ಹುಡುಗ - ಹುಡುಗಿಗೆ.
- (2) ಗಂಡ - ಹೆಂಡತಿಗೆ.
- (3) ಚೆಲುವ - ಚೆಲುವೆಗೆ.
- (4) ಪ್ರೇಮಿ - ಪ್ರಿಯತಮೆಗೆ.

106. ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದು ?

- (1) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕವನಕ್ಕೂ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಅರ್ಥ ಇರುತ್ತದೆ.
- (2) ಕವನಗಳಿಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- (3) ಕವನವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- (4) ಕವನವು ಯಾವುದೇ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಆಯಾಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

107. 'ವರದಿ ಬರಹ' (Report writing)ದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೆಲವು ವರದಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ :

- (1) ಕಲಿಸುವಿಕೆಯ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿ.
- (2) ಕಲಿಕೆಯ ಸಹಾಯಕ ಸಾಮಗ್ರಿ.
- (3) ಕಲಿಸುವ - ಕಲಿಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿ.
- (4) ಕಲಿಸುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಉಪಾಯಗಳು.

108. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಷಾ ಕುಟುಂಬಗಳಿವೆ ?

- (1) ನಾಲ್ಕು.
- (2) ಆರು.
- (3) ಎಂಟು.
- (4) ಹತ್ತು.

109. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಯಾವ ವಿಧಾನವು ಭಾಷಾ ಕ್ಲಾಸ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ ?

- (1) ನೇರ ವಿಧಾನ (Direct method).
- (2) ಶ್ರವಣ ಭಾಷಾ ವಿಧಾನ (Audiolingual method).
- (3) ನಿಮಗ್ನತಾ ವಿಧಾನ (Immersion method).
- (4) ಸಹಜ ವಿಧಾನ (Natural method).

110. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯಬಹುದು :

- (1) ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಕಲಿಸುವಿಕೆ.
- (2) ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮೀರಿದ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ.
- (3) ಟಿ.ಪಿ.ಆರ್. ವಿಧಾನ.
- (4) ಸಿ.ಎಲ್.ಟಿ. ವಿಧಾನ.

111. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ (cognitive) ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು (perspective) ಇದರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತದೆ :

- (1) ತಪ್ಪುಗಳು ಭಾಷಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಅಂಗವಾಗಿವೆ.
- (2) ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು (habit formation) ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- (3) ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಠಸ್ಥ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು.
- (4) ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಮಗುವಿನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತವೆ.

112. ಕಲಿಯುವವರ ಅತಿಯಾದ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು _____ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಾಳೆ.

- (1) ನಿಪುಣತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ (Proficiency test).
- (2) ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ (Diagnostic test).
- (3) ಸಾಧನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ (Achievement test).
- (4) ಸಂಕಲನ-ಫಲ ಪರೀಕ್ಷೆ (Summative test).

113. ಆರನೇ ತರಗತಿಯ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ಭಾಷಾ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಳು. ನಂತರ ಅವಳು ಇನ್ನೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಳು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ?

- (1) ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ (Formative test).
- (2) ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆ (Summative test).
- (3) ಪರಿವೀಕ್ಷಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ (Diagnostic test).
- (4) ಸಂಚಿತ ಪರೀಕ್ಷೆ (Cumulative test).

114. ಒಬ್ಬ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ತನ್ನ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ.

“ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ಆಟ (Language game) ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಗ್ರೂಪ್-3 ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಾದ ಫಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು.” ಇದು ಅವಳ _____ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

- (1) ನಿರ್ಣಯದ (Assessment)
- (2) ಉಪಾಖ್ಯಾನದ ದಾಖಲೆಯ (Anecdotal record)
- (3) ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆಗೆ (reflective thinking)
- (4) ಗಮನಿಸುವಿಕೆಯ (observation)

115. ಒಬ್ಬ ಸಮರ್ಥ ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು :

- (1) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.
- (2) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ, ಅದರ ಆಚೆಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.
- (3) ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾಳೆ.
- (4) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಆಚೆಗೆ ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ.

116. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ ?

- (1) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ.
- (2) ಓದುವ ಪೂರಕ ಸಾಮಗ್ರಿ.
- (3) ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ.
- (4) ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿವರದ ಪುಟ (Activity sheet).

117. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಕಲಿಯುವವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ?

- (1) ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.
- (2) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ, ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- (3) ನೈತಿಕತೆ ಆಧಾರಿತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದುವಂತೆ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.
- (4) ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.

118. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ “ಮೈಂಡ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್” ಅಂದರೆ :

- (1) ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವುದು.
- (2) ಒಂದು ಕಥೆ/ಕವನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಭೂಪಟವನ್ನು ಚಿತ್ರವಾಗಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.
- (3) ಒಂದು ಸಾಹಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾನಕ್ಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದು ಒಪ್ಪಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.
- (4) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ, ಸೃಜಿಸಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು.

119. ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮುಖ್ಯ ?

- (1) ಸುಂದರವಾದ ಕೈಬರಹದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
- (2) ಸರಿಯಾದ ಕಾಗುಣಿತವನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- (3) ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟದ್ದನ್ನು (prompts) ಬರೆಯುವುದು, ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು.
- (4) ಬರಹದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು.

120. ಕಲಿಯುವವನು ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಓದುವ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದಿನ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಓದುವ, ಓದುವಿಕೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ :

- (1) ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಓದುವಿಕೆ (Intensive Reading).
- (2) ವ್ಯಾಪಕ ಓದುವಿಕೆ (Extensive Reading).
- (3) ಪೂರ್ವ ಓದುವಿಕೆ (Pre-Reading).
- (4) ನಂತರದ ಓದುವಿಕೆ (Post Reading).

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆ-II ಎಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ
ಮಾತ್ರ ಭಾಗ-V ರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ 121 - 150)
ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

Candidates should attempt the questions
from **Part-V (Q.No. 121-150)**, if they have
opted **KANNADA** as **Language-II** only.

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಭಾಷೆ-II ಎಂದು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಗ-V ರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ 121 - 150) ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು.

ನಿರ್ದೇಶನ : ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ, ಅನುಸರಿಸಿ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ 121 - 128) ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಕೂಡಲೇ ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿದ್ದ ಹುತ್ತವೊಂದರೊಳಗೆ ಕೈಯಿಟ್ಟಳು. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಅವಳು ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಹುತ್ತದೊಳಗಿಂದ ಹಾವು ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿ ತನ್ನ ವಿಷದಂಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಕೈಕಚ್ಚದಿದ್ದುದು ಅವಳಿಗೆ ಮತ್ತೂ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. “ಪಾಪಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಮೊಳಕಾಲ್ದ ನೀರು” ಎಂದು ಗೊಣಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸರಕ್ಕನೆದ್ದು ಮನೆಯ ಕಡೆ ಹೊರಟಳು.

ಸರ್ವಮಂಗಳೆ ಕೊತ್ತೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆರು ತಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತೋಟದ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಮಂಗಳೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಮನೆ ಕಡೆ ಹೊರಟಿದ್ದಳು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಸವಾಚಾರಿ ಅವಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾದನು. ಮಂಗಳೆ ಭೀತಳಾದಳು. “ಈ ಪಿಶಾಚಿ ಮರಳಿ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲಾ ? ... ಪುನಃ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿದರೆ ಗತಿಯೇನು ?” ಎಂದು ಅವಳು ಕಳವಳಗೊಂಡಳು. ಆದರೆ ಬಸವಾಚಾರಿ ಬಂದವನೇ ಮಂಗಳೆಯ ಎರಡೂ ಪಾದಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅಳತೊಡಗಿದನು. “ಅಕ್ಕಾ ನಾನು ನಿಂಗೆ ತುಂಬ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ದಯಾರಸದಿಂದ ನನ್ನ ಹೆಂಡತೀನೂ ನನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿದ್ದೀ. ನೀನು ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿದ

ಔಷಧಿಯಿಂದ ಅವಳ ಕಾಯಿಲೆ, ನನ್ನ ಕಾಯಿಲೆ ಎಲ್ಲ ವಾಸಿ ಆಯ್ತು. ನಾನು ಆ ದೊಂಬರ ಚೆನ್ನಿ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟ ಗತಿ, ಕೀಳು ಗತಿ ಕಂಡಿದ್ದೆ. ನಾನು ನರಳಾಡ್ತ ಹಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದಾಗ ನರಸಜ್ಜಿ “ಮುಂಡೇದು ತಿರುಗ ನಮ್ಮತ್ತರ ದುಡ್ಡು ಕಿತ್ತುಕಳೂ ಸಲುವಾಗಿ ಆಟ ಹೂಡದೆ ಚೆಲುವೇ ... ನಾ ಕಾಣನ್ಯಾ ? ನರಳಲಿ, ನರಳಲಿ. ಅವನಿಗೊಂದು ಚಿಟ್ಟೆ ಕಾಸನೂ ಹತ್ತಿಸಬ್ಯಾಡ” ಅಂದಳು ಕಣಕ ... ಆಗಲೀಗ ನಾನು ಮುಗಿದೆ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಬುಟ್ಟು ಹಟ್ಟೀಲೊಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಮಾತಾಡಿಸೋರೆ ಇರನಿಲ್ಲ. ಅವ್ವ ಕೂಡ ನರಸಜ್ಜಿ ರೇಗಿ ಕಂಡೋಳು ಅಂತ ನನ್ನ ಕಡೀಕೆ ಸುಳೀತಿರನಿಲ್ಲ. ಆಗ ನೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಔಸದೀಯ ತಗೊಂಡು ಬಂದು ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ “ತಗೊನ್ನ. ಇದು ಬೋ ಒಳ್ಳೆ ಔಸದಿ. ಮಂಗಳಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಕಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ನಂಗೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದು. ಇದು ತಗೊಂಡು ನನ್ನ ಕಾಯಿಲೆ ಪೂರ್ತವಾಸಿಯಾಗದೆ ಎಂದಳು. ಅದು ಕೇಳಿ ಔಸದ ಕುಡಿಯಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆ. ನಲವತ್ತೆಂಟು ದಿನ ಅದು ಕುಡಿಯೋದರೊಳಗೆ ರೋಗ ಎಲ್ಲ ಹೊಂಟೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಟಗರಾಗಿ ಹೋದೆ” ಎಂದು ತಡೆದು ಕಣ್ಣೀರೊರೆಸಿಕೊಂಡು “ಮಂಗಳಕ್ಕೆ ನೀನು ಈ ಪಾಪೀಯ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೆ. ನಾನು ನಿಂಗೆ ಎಷ್ಟು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಾನೂ ಒಳ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕಾಪಾಡಿದೆ, ನೀನೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ” ಎಂದು ಪುನಹ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸತೊಡಗಿದನು. ಮಂಗಳೆಯ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಹರ್ಷದ ನೀರು ತುಳಕಾಡಿತು. ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ಬಸವಾಚಾರಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿದು “ಹೋಗಲಿ ಆದದ್ದು ಆಗಿ ಹೋಯ್ತು. ಈಗಲಾದರೂ ಅಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಸಹವಾಸಗಳನ್ನ ಮಾಡದೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾಗಿರುವ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಸಂಗಡ ಬಾಳಾಡು” ಎಂದು ವಿವೇಕ ಹೇಳಿದಳು.

121. ಮಂಗಳೆ ಭೀತಳಾಗಲು ಕಾರಣ :

- (1) ಬಸವಾಚಾರಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದ್ದು.
- (2) ಬಸವಾಚಾರಿ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು.
- (3) ಬಸವಾಚಾರಿ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವ.
- (4) ಬಸವಾಚಾರಿ ಪಿಶಾಚಿಯಂತೆ ಕಂಡಿದ್ದು.

122. ಬಸವಾಚಾರಿ ಅಳಲು ಕಾರಣ :

- (1) ಮಂಗಳೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದ.
- (2) ಹೆಂಡತಿ ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ.
- (3) ಮಂಗಳೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಪಾಪದ ಭಾವನೆ.
- (4) ಕೆಟ್ಟ ಕಾಯಿಲೆ ತನಗೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ.

123. ಔಷಧಿಯನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು ?

- (1) ಬಸವಾಚಾರಿಗೆ ಮಂಗಳೆ ಕೊಟ್ಟಳು.
- (2) ಮಂಗಳೆಗೆ ಔಷಧ ಮಾಡುವವಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.
- (3) ಮಂಗಳೆಯು ದೊಂಬರ ಚೆನ್ನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.
- (4) ಮಂಗಳೆಯು ಬಸವಾಚಾರಿಯ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು.

124. 'ಟಗರಾಗಿ ಹೋದೆ' ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ :

- (1) ಒರಟಾಗುವುದು.
- (2) ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಆಗುವುದು.
- (3) ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾಗುವುದು.
- (4) ರೋಗ ಹೋಗಿ ಟಗರಿನಂತೆ ಮೈಯುಳ್ಳವನಾಗುವುದು.

125. 'ಎವೇಕ' ಪದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥ :

- (1) ಅವಿವೇಕ. (2) ಸುವಿವೇಕ.
- (3) ದುರ್ವಿವೇಕ. (4) ನಿರ್ವಿವೇಕ.

126. 'ದಯಾರಸ' - ಅಂದರೆ :

- (1) ಅಹಿಂಸಾರಸ. (2) ಮೃದು ಭಾವನೆ.
- (3) ಪ್ರೀತಿಯ ರಸ. (4) ಅನುಕಂಪ.

127. 'ಕಂಬನಿ' ಪದವು :

- (1) ವಿಶೇಷಣ. (2) ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ.
- (3) ಸಂಧಿ. (4) ಕ್ರಿಯಾಪದ.

128. 'ಪಾಪಿ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಮೊಳಕಾಲುಬ್ಬೆ ನೀರು.' ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ :

- (1) ದುರದೃಷ್ಟವಂತರಿಗೆ ದುಃಖ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ.
- (2) ಪಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬೀಳುವುದು.
- (3) ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕಾಲುಬ್ಬೆ ನೀರು ಇರುವುದರಿಂದ ಸಾವು ಬರಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನ.
- (4) ಪಾಪಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ತುಂಬ ನೀರಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟ.

ನಿರ್ದೇಶನ : ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಅನುಸರಿಸಿ
ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು (ಪ್ರಶ್ನೆಸಂಖ್ಯೆ 129 - 135) ಸೂಕ್ತ
ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು
ಸಂಧಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನನ್ನ
ಸಹಪಾಠಿಯೊಬ್ಬ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಕ್ಕಳು
ಪಡೆದು, ಭ್ರಷ್ಟತೆಯ ಆರೋಪಕ್ಕಾಗಿ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಆಗಿ,
ಕುಡಿದು ಆಲ್ಕೋಹಾಲಿಕ್ ಆಗಿ ಒಮ್ಮೆ ಪೋನ್ ಮಾಡಿದ.
“ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟ್ ಆಗಿದ್ದೆ ಕಣಯ್ಯ,
ಹ್ಯಾಗಿದ್ದಿ ? ನಿನ್ನನ್ನು ಬಂದು ನೋಡಬಹುದಾ ?” ಅವನನ್ನು
ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ನೋಡಿದಿದ್ದರೂ ಅವನ ಕತೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ.
ಅವನ ಧ್ವನಿ ಕೂಡ ಶಾಕ್ ಮಾಡಿತು. ನೋಡಿದಾಗ ಮಾತು
ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ-ಬದುಕು ಏನೇನು ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಈಗ
ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು. ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಈಕೆಯ ಕತೆ
ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೇಳಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ
ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಯಾರಿಗೂ
ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು
ಕೊರೆದುಹಾಕುತ್ತದೆ ಅನ್ನಿಸಿ ‘ಈ ಕತೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ
ಹೇಳಿದಾಕೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಭಂಗ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ’
ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ
ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು
ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಹೇಳಿದೆವು. ಇದು ಆಕೆಯ ಕತೆಯಲ್ಲ,
ಅನೇಕರ ಕತೆ ಅನ್ನಿಸಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಆಕೆಗೆ ಪೋನ್

ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಆಕೆ ತೀರಿಕೊಂಡು ಎರಡು ವರ್ಷ ಆಗಿತ್ತು.
ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಕೂತು
ಬರೆಯತೊಡಗಿದೆ.

ಅವತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಕೆಯ ಪೋನ್ ಬಂತು. “ನಾನು
ಮಾತಾಡ್ತೀರೋದು, ವನಜಾ, ನೆನಪಿದೆಯಾ ? ನಾವು ಭೇಟಿ
ಮಾಡಿದ್ದು ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ, ಯಾವುದೋ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ.” ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿವರಣೆ ಬೇಕಿರಲಿಲ್ಲ. ನಡು
ಎತ್ತರದ, ಬೆಳ್ಳನೆಯ, ತುಂಬು ಕೆನ್ನೆಯ ವನಜಾಳನ್ನು
ನೋಡಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷವಾಗಿತ್ತು. ಕೆನ್ನೆಯಲ್ಲಿ
ಗುಳಿಬೀಳುವ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಂಚು ಕೂದಲ ಹುಡುಗಿ.
ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಲ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಳು. ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಲು
ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ತಮಾಷೆಯ ಹುಡುಗಿ.

“ನೆನಪಿದೆ, ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ವನಜಾ,
ಈಗ ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ ? ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಜೊತೆಗೆ
ಆಕೆಯ ಮದುವೆಯಾಯಿತಾ ?” ಅಂದೆ.

“ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರು
ಮಕ್ಕಳು. ಈಚೆಗೆ ಮನೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರಂತೆ” ಅಂದ
ವನಜಾ ನಕ್ಕಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾರವಾದ ನಗು, ವರ್ಷಗಳು
ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತಂತೆ. ಮಾತು
ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು. “ನಾನೀಗ ಹ್ಯಾಗಿದ್ದೀನಿ ಅಂತ ಕೇಳಾನೆ
ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ? ನಿಮ್ಮ ಹತ್ರ ಮಾತಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಬರಬಹುದಾ ?” ಅಂದಳು. ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿದೆ.
ಏನಾದರೂ, ಕೇಳೇಬಿಡೋಣ ಅಂದುಕೊಂಡು, “ಸಂಜೆ
ನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾ, ಕಾರ್ಯತೀರ್ಥಿ” ಅಂದೆ.

ನಾಲ್ಕುಮುಕ್ಕಾಲಾದರೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆರಾಮವಾಗಿ ಕೂತು ಅವಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದ್ದಳು ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದಿದ್ದರೂ - ಅವಳ ಚಲನೆಯಿಂದ ಶುರುವಾಗಿ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬರುವಲ್ಲಿ ವರ್ಷಗಳು ಅಣಕಿಸತೊಡಗಿದವು. ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದು 'ಸಾರಿ' ಕೂಡಾ ಹೇಳದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡವಿದ್ದಂತೆ ಕೂತು ಮಾತಾಡತೊಡಗಿದಳು.

129. ಆಕೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಆಕೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಯಾಕೆ ?

- (1) ಆಕೆಯ ವಿಶ್ವಾಸಭಂಗ ಮಾಡಲು.
- (2) ಅದು ಅವಳದೊಬ್ಬಳದೇ ಕಥೆ ಆಗದೆ ಅನೇಕರ ಕಥೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದರಿಂದ.
- (3) ನಿಜವನ್ನು ಅರಿಯಲು.
- (4) ಆಕೆ ಏನಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು.

130. ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಕನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾರನ್ನು ?

- (1) ಆಕೆಯನ್ನು.
- (2) ಶ್ರೀನಿವಾಸನನ್ನು.
- (3) ವನಜಾಳನ್ನು.
- (4) ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು.

131. 'ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾರವಾದ ನಗು, ವರ್ಷಗಳು ಧ್ವನಿಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತಂತೆ' ಅನ್ನುವುದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ?

- (1) ಜೀವನದ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳಗಾಗಿರುವುದರ ಸೂಚನೆ.
- (2) ಮಾತನಾಡಲು ಆಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.
- (3) ಬೇಕೆಂದೇ ನಗಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣ.
- (4) ಸಂಕೋಚದ ಸ್ವಭಾವ.

132. 'ಆಫೀಸಿನಿಂದ' - ಈ ಪದದಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಕ್ತಿ :

- (1) ದ್ವಿತೀಯಾ. (2) ಚತುರ್ಥಿ.
- (3) ಸಪ್ತಮೀ. (4) ಷಷ್ಠಿ.

133. 'ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಳು' - ಈ ಕ್ರಿಯಾಪದದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ

- (1) ದ್ವಳು. (2) ಕ್ಕಿ.
- (3) ಇದ್ದಳು. (4) ದ.

134. ಈ ಕಥೆಯ ಕಥನ ಭಾಗದ ನಿರೂಪಣಾ ಕ್ರಮವು :

- (1) ಉತ್ತಮ ಪುರುಷದಲ್ಲಿದೆ.
- (2) ತೃತೀಯ ಪುರುಷದಲ್ಲಿದೆ.
- (3) ಮಧ್ಯಮ ಪುರುಷದಲ್ಲಿದೆ.
- (4) ತಟಸ್ಥ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿದೆ.

135. ಭ್ರಷ್ಟತೆಯಿಂದ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಆದವರು :

- (1) ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ. (2) ನಿರೂಪಕ.
- (3) ವನಜಾ. (4) ಸಹಪಾಠಿ.

136. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ
(Process writing) ಯಾವುದನ್ನು
ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ?

- (1) ಪದಗಳ ಮಿತಿ.
- (2) ಆಕರ್ಷಕ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ.
- (3) ಸಂಬಂಧವಾಚಕ (Possessive)
ಸರ್ವನಾಮದ ಬಳಕೆ.
- (4) ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸುವುದು.

137. ಬರವಣಿಗೆ ಎಂಬುದು _____ ಮತ್ತು _____
ಅಲ್ಲ

- (1) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಉತ್ಪನ್ನ.
- (2) ಉತ್ಪನ್ನ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- (3) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಕೈಬರೆಹದ ಅಭ್ಯಾಸ.
- (4) ಕೈಬರೆಹದ ಅಭ್ಯಾಸ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.

138. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು
ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೆಚ್ಚು
ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು :

- (1) ಆಕರ್ಷಕ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ.
- (2) ಸರಿಯಾದ ಕಾಗುಣಿತ.
- (3) ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧವಾದ ಸರಿಯಾದ ರಚನೆ.
- (4) ವಿಚಾರಗಳ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ.

139. ಪೂರ್ವ ಓದಿನ (Pre-reading) ಕೆಲಸಗಳು ಈ
ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇವೆ :

- (1) ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ನೀಡಲು.
- (2) ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿರುವ ವ್ಯಾಕರಣದ
ಅಂಶ / ನಿಯಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು.
- (3) ಕಲಿಯುವವರ ಓದಿನ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ನಿರ್ಣಯ
ಮಾಡಲು.
- (4) ಪಠ್ಯದ ಬಗೆಗಿನ ಅವರ ಪೂರ್ವ
ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ
ಕಲಿಯುವವರನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು.

140. ಈಗ, ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 8ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ
ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ?

(1) 16	(2) 20
(3) 22	(4) 24

141. ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯು ತನ್ನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾದ
ಸಂವಹನದ ಮೂಲಕ ಅವರು ವಿಭಿನ್ನ
ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಾತ್ರವನ್ನು
ಅಭಿನಯಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇದರ ನಂತರ
ಆಕೆಯು ಅವರ ಪಾತ್ರಾಭಿನಯದ (Role-play)
ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಪ್ರಸ್ತುತ ನಿಯಮಗಳನ್ನು
ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿ ಅವುಗಳ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು
ಮಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು :

- (1) ನಿರ್ದೇಶನಾತ್ಮಕ ವ್ಯಾಕರಣ.
- (2) ವ್ಯಾಕರಣವೊಂದನ್ನೇ ಕಲಿಸುವುದು.
- (3) ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ.
- (4) ನಿಗಮನ ಪದ್ಧತಿ.

142. ಒಬ್ಬ ಭಾಷಾ ಬೋಧಕರು ಈ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕಾ ಶೈಲಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಬಲ್ಲಳು :

- (1) ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಅನುವಾದಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವುದು.
- (2) ನಿರಂತರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು.
- (3) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನೃತ್ಯ / ಸಂಗೀತ / ಆಟ / ಕ್ರೀಡೆ / ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
- (4) ವಿಭಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಬೋಧನೆ, ತಂತ್ರ (strategies) ಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ಣಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಕಲಿಕಾರ್ಥಗಳ ಅಗತ್ಯ ಪೂರೈಸುವುದು.

143. ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವಾದವು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದು - ಈ ಹೇಳಿಕೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನವರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ?

- (1) ಚಾಮ್ಸ್ಕಿ.
- (2) ಪೀಗೇಟ್.
- (3) ವೈಗೋಟ್ಸ್ಕಿ.
- (4) ಸ್ಕಿನರ್.

144. ಮಾತಿನ ಕೌಶಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು :

- (1) ಸ್ಪಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ.
- (2) ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು.
- (3) ಮೃದುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು.
- (4) ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು.

145. ಒಂದು ಮಗುವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೆ :

- (1) ಪ್ರತ್ಯೇಕತಾ ಅಂಶದ (Discrete Point) ಕಿರು ಪರೀಕ್ಷೆ.
- (2) ಚಿಕಿತ್ಸಕ (Diagnostic) ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ.
- (3) ಸಂವಹನ ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ.
- (4) ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣಾ ಕಿರುಪರೀಕ್ಷೆ.

146. ವಿಭಾಗ (Portfolio) ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ ?

- (1) ಇದು ಬರೆಹದ ರೂಢಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- (2) ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಇಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- (3) ಇದು ಬೋಧಕರ ಸಮಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಶೀಲರನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- (4) ಇದು ಮಗುವಿನ ಅನುಕ್ರಮಿತ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬೋಧಕರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

147. ಸ್ವರ ಶೈಲಿ (Intonation)ಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು

_____ ದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

- (1) ಅಂಗ (Organ).
- (2) ಶಬ್ದ (Sound).
- (3) ಗಾಳಿ (Air).
- (4) ಸ್ವರತ್ವ (Pitch).

148. ವಾಣಿಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದೆ,

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ತೋರಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ :

- (1) ಅವಳು ಮನೆಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.
- (2) ಅವಳ ಯೋಚನೆಗಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.
- (3) ಶಾಲೆಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- (4) ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಗಮನ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

149. ಯಾವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಭಾಷಾ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ?

- (1) ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಓದುವಿಕೆ.
- (2) ನಕಲು ಮಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಂದರವಾದ ಬರವಣಿಗೆ.
- (3) ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ನಿರರ್ಗಳತೆ.
- (4) ಶೀಘ್ರ ಓದು ಮತ್ತು ಮೇಲು ಪದರದ ಓದು.

150. ಯಾವಾಗ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆಯು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ

ಎಂದರೆ :

- (1) ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಲಿಸದೇ ಇದ್ದಾಗ.
- (2) ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ.
- (3) ಸಮೃದ್ಧ ಭಾಷಾ ಪರಿಸರವು ದೊರೆತಾಗ.
- (4) ಬರವಣಿಗೆಯ ಮುನ್ನಾ ವ್ಯಾಕರಣದ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಳೆ ನೀಡಿದಾಗ.

SPACE FOR ROUGH WORK

ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಓದಿರಿ :

1. ಕೇಳಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ, ಉತ್ತರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
2. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 4 ವಿಕಲ್ಪ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. (OMR) ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪುಟ-2 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೀಲಿ ಕಪ್ಪು/ಬಾಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪೆನ್ ನಿಂದ ತುಂಬಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ಬಾರಿ ಉತ್ತರ ನಮೂದಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
3. ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಡಚಬಾರದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕು, ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಗುರುತು ಬೀಳಬಾರದು. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾದ ಸ್ಥಳವಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬರೆಯಬಾರದು.
4. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಯಾಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ (ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೋಡ್ ಅಥವಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ) ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
5. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ/ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಕೇತ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು ಹಾಜರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯಬೇಕು (Attendance Sheet).
6. OMR ಉತ್ತರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಕೇತಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗಣಕಯಂತ್ರವು ಓದುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಅಪೂರ್ಣ ಕೊಳಿಸಕೂಡದು ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶಪತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಅದು ಭಿನ್ನವಾಗಬಾರದು.
7. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯು, ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್/ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್ಡ್ ಅಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪಠ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿ, ಮುದ್ರಿತ ಅಥವಾ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ, ಕಾಗದದ, ಚೀಟಿಗಳು, ಪೇಜರ್, ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಉಪಕರಣಗಳು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತರುವುದು ಅಥವಾ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ.
8. ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೊಠಡಿಯೊಳಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್, ವೈರ್ ಲೆಸ್ ಸಂಪರ್ಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತಿತರ ನಿಷೇಧಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರಬಾರದು, ಇದನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ಆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಲಾಗಬಹುದು.
9. ಕೇಳಿದಾಗ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಪ್ರವೇಶ ಕಾರ್ಡ್ ನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕು.
10. ಅಧೀಕ್ಷಕರು ಅಥವಾ ನಿರೀಕ್ಷಕರ ವಿಶೇಷ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಯಾರೇ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು.
11. ಕಾರ್ಯನಿರತ ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ತನ್ನ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಕೊಡದೇ ಹಾಗೂ ಹಾಜರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಹಿ ಹಾಕದೇ ಯಾವ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಯೂ ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್ ನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಹಾಜರಿ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಅನುಚಿತ ಸಾಧನ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಕರಣ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
12. ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್/ಹಸ್ತ ಚಾಲನೆಯ ಗಣಕಯಂತ್ರ (calculator) ಉಪಯೋಗ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
13. ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್ ನಲ್ಲಿ, ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಬೋರ್ಡ್ ನ ಎಲ್ಲಾ ನೀತಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅನುಚಿತ ಸಾಧನಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಬೋರ್ಡ್ ನ ನೀತಿ-ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಅನುಸಾರ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುವುದು.
14. ಎಂತಹುದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಬಾರದು.
15. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಹಾಲ್/ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು, ನಿರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें ।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह काले/नीले बॉल पॉइंट पेन से भरें । एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है ।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ । परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें ।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के संकेत या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी ।
5. परीक्षा पुस्तिका / उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका संकेत व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से हाज़िरी-पत्र में लिखें ।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी । इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए ।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है ।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्वीच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए । इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और उनके विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित ।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें ।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं हाज़िरी-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे । यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार हाज़िरी-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा । **परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान हाज़िरी-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ ।**
12. इलेक्ट्रॉनिक / हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है ।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी बोर्ड के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं । अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला बोर्ड के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा ।
14. किसी हालत में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें ।
15. **परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल / कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र कक्ष-निरीक्षक को अवश्य सौंप दें । परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं ।**

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY:

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Black/Blue Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet / Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/ room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/ rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against them including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/ Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where a candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic / Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Board with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Board.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**